

ZAGADNIENIE Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE (POZIOM ROZSZERZONY)

DLA SEMESTRU VI LO 28.02.2021 r.

Temat: Aspekt historyczny i współczesny polityki.

1. Pojęcia-polityka, program polityczny, politologia.
2. Koncepcje polityki:
 - a) Maxa Webera, b) klasyczna, c) konsensualna, d) koercyjna, e) konfliktowa.
3. Polityka bez ideologii; podmioty wtórne(bezpośrednie) i pierwotne(ostateczne) polityki.

Temat: Ideologie i doktryny polityczne.

1. Pojęcia-ideologia i doktryna polityczna.
2. Myśl polityczna i jej funkcje.
3. Podział doktryn:
 - a) lewicowe, centrowe i prawicowe
 - b) rewolucyjne, reformistyczne, konserwatywne i reakcyjne,
 - c) egalitarne, solidarystyczne i elitarne.
4. Najważniejsze współczesne ideologie:
 - a) konserwatyzm - geneza (XVIII w., Edmund Burke), przedstawiciele (M. Thatcher, R. Reagan) i założenia,
 - b) socjalizm - utopijny (Owen, Saint - Simon, Fourier) i naukowy (Marks i Engels) - komunizm; w.XIX; ...socjaldemokracja (XX w., państwo dobrobytu);
 - c) liberalizm - XVIII/XIX w., A.Smith: wolność, indywidualizm, wolna konkurencja,
 - d) społeczna nauka Kościoła katolickiego (chrześcijańska demokracja- personalizm, solidaryzm społeczny): Leon XIII, Sobór Watykański II, Jan Paweł II.

Temat: Ideologie totalitarne i inne.

1. Narodziny i założenia faszystów (Włochy-B.Mussolini)
2. Narodowy socjalizm w Niemczech (A. Hitler), cechy nazizmu.
3. Komunizm w Rosji :
 - a) marksizm-leninizm, terror, komunizm wojenny, "dyktatura proletariatu",
 - b) stalinizm - nacjonalizacja, kolektywizacja, Gułagi,
4. Komunizm w Chinach(maoizm), na Kubie (F.Castro i Che Guevara), w Kambodży Pol-Pota, w Korei i Wietnamie.
5. Cechy państw totalitarnych - ZSRR i III Rzesza Niemiecka.
6. Komunizm(socjalizm) w Polsce:
 - a) okres PRL (1944-1989) i pamięć społeczna po PRL-u;
 - b) nieudana dekomunizacja i lustracja - skutki polityczne, społeczne i gospodarcze; postkomunizm (SLD, Razem, Nowa Lewica)
7. Inne ideologie:
 - a) ruch narodowy(nacjonalizm)- różne oblicza: polski, niemiecki, rosyjski, ukraiński
 - b) regionalizmy i separatyzmy,
 - c) ekologizm("zielony ład"), globalizm i alterglobalizm, feminizm.

podręcznik, str.78-103.